

Sygnatura akt VIII Ga 309/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski (spr.)

Sędziowie: SO Agnieszka Kądziółka

SR del. Anna Górnik

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Witkowska

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) I. i A. K. (1) - spółka jawna” w K.

przeciwko M. B.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 24 marca 2016 roku, sygnatura akt V GC 74/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II. i III. w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 13.751,22 (trzydzieści tysięcy siedemset pięćdziesiąt jeden 22/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 19 grudnia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku oraz kwotę 2.589,00 (dwa tysiące pięćset osiemdziesiąt dziewięć) złotych tytułem kosztów procesu;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.088,00 (trzy tysiące osiemdziesiąt osiem) złotych tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

SSR del. A. G. SSO L. M. SSO A. K.

Sygnatura akt: VIII Ga 309/16

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) spółka jawna z siedzibą w K. w dniu 1 kwietnia 2014 r. wniosła do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie Wydziału VI Cywilnego pozew przeciwko M. B. o zapłatę kwoty 20.156,13 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 19.397,22 zł od 19.12.2013r. do dnia zapłaty, od kwoty 758,91 zł od 27.12.2015r. do dnia zapłaty. Powódka domagała się zasądzenia od pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka powołała się na ustne zamówienie pozwanej, dotyczące kas fiskalnych wraz z usługami związanymi z ich uruchomieniem na łączną kwotę 28.826,10 zł. W związku z wykonaniem zamówienia powódka wystawiła pozwanej fakturę VAT nr (...). Przedmiot zamówienia został zmniejszony zgodnie przez strony o towar

o wartości 781,05 zł (szuflada F. T. 6V), w związku z czym powódka wystawiła fakturę korygującą VAT nr (...). Ostateczna wartość zamówienia wyniosła 28.045,05 zł. Do dnia wniesienia pozwu pozwana wniosła dobrowolnie zapłatę w wysokości 8.647,83 zł. W trakcie realizacji zamówienia pozwana dokonała zamówienia kolejnych towarów, które powódka dostarczyła pozwanej i wystawiła na nie fakturę VAT nr (...) o łącznej wartości 758,91 zł brutto. Na dzień wniesienia pozwu pozwana zalegała z zapłatą łącznej kwoty 20.156,13 zł. Pismem procesowym z dnia 15.04.2014 r. powódka cofnęła pozew w części, to jest co do kwoty 6 404,91 zł, gdyż pozwana wpłaciła tę kwotę w dniu 8 kwietnia 2014 r. Powódka zaliczyła tę wpłatę odpowiednio: - 758,91 zł na poczet należności z tytułu faktury VAT nr (...); - 5.646,00 zł na poczet faktury VAT nr (...).

Postanowieniem z dnia 23.04.2014 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie umorzył postępowanie w części, to jest co do kwoty 6 404,91 zł, natomiast w dniu 07.05.2014r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w zakresie zapłaty powódce kwoty 13751,22 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 19.12.2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2 572,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W sprzeciwie od tego nakazu pozwana podniosła, że strony zawarły umowę ustną obejmującą dostarczenie przez powódkę systemu i urządzeń kasowych do obsługi wyłącznie jednego stanowiska, a powódka dostarczyła niezgodnie z umową sprzęt na wyposażenie dwóch takich stanowisk.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2016 roku Sąd Rejonowy w Gorzowie umorzył postępowanie co do żądania odsetek ustawowych od kwoty 6.404,91 zł, oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 2.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawą ustaleń faktycznych Sądu była między innymi wiadomość e-mailowa z 22 listopada 2013 r., wysłana – po uzgodnieniach telefonicznych – przez przedstawicielkę powódki do pozwanej. Powódka przedstawiła w niej ofertę programu (...) (stanowisk kasowych) wraz z wyposażeniem i wdrożeniem do sklepu pozwanej dla obsługi dwóch stanowisk sprzedaży.

W oparciu o ofertę sprzedaży i wiadomości e-mailowe pomiędzy stronami, jak również zeznania świadków Sąd ustalił, że pozwana zgłaszała zapotrzebowanie na jedno stanowisko sprzedaży, gdyż chciała sprawdzić jak system kasowy funkcjonuje i czy będzie odpowiedni do jej sklepu, jednak w wyniku korespondencji mailowej w okresie od 22.11.2013 r. do 09.12.2013 r. pozwana ostatecznie dokonała zamówienia u powódki kas fiskalnych (...) wraz z wyposażeniem i wdrożeniem do sklepu dla obsługi dwóch stanowisk sprzedaży wraz z usługami związanymi z uruchomieniem tych kas na łączną kwotę 28.826,10 zł.

W dniu 9 grudnia 2013 r. pozwana zapłaciła powódce kwotę 8.647,83 zł na poczet faktury pro forma nr ZS– (...). Wszystkie oferty i faktury pro forma zawierały treść: „sprzęt pozostaje własnością (...) do czasu całkowitego uregulowania płatności”.

W związku z wykonaniem zamówienia powódka w dniu 11 grudnia 2013 r. wystawiła pozwanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 28.826,10 zł z terminem płatności oznaczonym na dzień 18 grudnia 2013 r. Na fakturze oznaczono, że do zapłaty pozostała kwota 19.397,22 zł, gdyż zapłacono już kwotę 9.428,88 zł. Przedmiot zamówienia został zmniejszony przez strony zgodnie o towar o wartości 781,05 zł (szuflada F. T. 6V) w związku z czym powód wystawił fakturę korygującą VAT nr (...).

W trakcie realizacji zamówienia pozwana dokonała zamówienia kolejnych towarów, które powódka dostarczyła pozwanej i wystawiła na nie fakturę VAT nr (...) o łącznej wartości 758,91 zł brutto.

Początkowo pozwana korzystała z dostarczonego sprzętu na obu stanowiskach kasowych. W połowie stycznia 2014 roku doszło do zablokowania kas ze względu na niewprowadzenie kodu aktywacyjnego, pozwalającego na działanie kas fiskalnych po upływie 30 dni od dnia uruchomienia kasy, co ustalono w oparciu o zeznania D. B., A. G. (2), K. G. i M. W..

Pismem z dnia 13 stycznia 2014r. strona pozwana oświadczyła, że odstępuje od umowy w zakresie, w jakim nie doszło do opłacenia towaru. Towar, którego cena została uiszczona pozwana wyłączyła z oświadczenia o odstąpieniu, a pozostały towar przedstawiła do dyspozycji powoda do odbioru. W odpowiedzi powódka udostępniła pozwanej kody terminowe do kas fiskalnych na 10 dni i wezwała do zapłaty pozostałej części należności w tym terminie.

Opierając się o wiarygodne w ocenie Sądu Rejonowego zeznania przesłuchanych w sprawie świadków D. B., A. G. (2), K. G., M. W. i W. Z. oraz zeznania pozwanej Sąd ustalił, że ze względu na blokadę kas fiskalnych pozwana w dniu 13 stycznia 2014 r. dokonała zakupu zastępczej kasy fiskalnej za kwotę 3.442,77 zł w firmie (...) M. Ł. w G. W.. (faktura VAT nr (...)).

Pismem z dnia 16 stycznia 2014 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty całości należności za towar, a 22 stycznia 2014 r. udostępniła pozwanej kody bezterminowe do drukarek fiskalnych. Pismem z dnia 28 stycznia 2014 r. pozwana domagała się od powódki wystawienia faktur korekt na sprzęt, który przedstawiła do zwrotu i zakwestionowała wartość usług informatycznych.

Powódka zaproponowała pozwanej zawarcie w sprawie ugody. Pismem z dnia 19 lutego 2014r. pozwana odrzuciła propozycję ugody pozasądowej przedstawioną jej przez powódkę i wskazała, że za sprzęt zatrzymany do użytkowania przez pozwaną ma wartość 15.052,74 zł, zapłaciła już kwotę 8.647,83 zł i niezwłocznie dokona zapłaty kwoty 6.404,91 zł, natomiast pozostała część sprzętu jest postawiona do dyspozycji powódki do odbioru.

Pismem z dnia 28 lutego 2014 r. powódka ponownie wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 20.256,13 zł (w tym 19.397,22 zł z tytułu faktury VAT nr (...) i 758,91 zł z tytułu faktury VAT nr (...)).

Jako podstawę materialnoprawną roszczenia strony powodowej Sąd Rejonowy wskazał przepisy kodeksu cywilnego regulujące umowę sprzedaży na próbę oraz przepisy o zastrzeżeniu własności rzeczy sprzedanej. Przywołał treść art. 535 k.c. oraz art. 589 k.c., w świetle którego, jeżeli sprzedawca zastrzegł sobie własność sprzedanej rzeczy ruchomej aż do uiszczenia ceny, poczytuje się w razie wątpliwości, że przeniesienie własności rzeczy nastąpiło pod warunkiem zawieszającym. Zgodnie z art. 590 § 1 k.c. jeżeli rzecz zostaje kupującemu wydana, zastrzeżenie własności powinno być stwierdzone pismem. Jest ono skuteczne względem wierzycieli kupującego, jeżeli pismo ma datę pewną. Ponadto zgodnie z art. 591 k.c. w razie zastrzeżenia prawa własności sprzedawca odbierając rzecz może żądać odpowiedniego wynagrodzenia za zużycie lub uszkodzenie rzeczy. Zastrzeżenie własności przez sprzedawcę w braku odmiennego postanowienia w umowie, uważa się za przeniesienie własności na kupującego pod warunkiem zawieszającym (art. 589 k.c.). Skutkiem zastrzeżenia warunku zawieszającego jest pozostanie do czasu wystąpienia zdarzenia przyszłego i niepewnego prawa własności rzeczy sprzedanej przy sprzedawcy. Warunek odnosi się jedynie do wystąpienia skutku rozporządzającego, a nie do całej umowy sprzedaży, tym samym stosunek zobowiązaniowy pomiędzy sprzedawcą, a kupującym powstaje w chwili zawarcia umowy sprzedaży, jednak jeden ze skutków dokonania czynności przejścia własności na kupującego zostaje odsunięty do czasu spełnienia się warunku uiszczenia ceny przez nabywcę. W sferze stosunków własnościowych oznacza to, że gdy rzecz została wydana, właścicielem pozostaje sprzedawca, natomiast kupującemu służy jedynie skuteczne względem właściciela prawo władania rzeczą.

Dalej Sąd Rejonowy stwierdził, że zastosowanie w sprawie znajduje art. 592 § 1 k.c., zgodnie z którym sprzedaż na próbę albo z zastrzeżeniem zbadania rzeczy przez kupującego poczytuje się w razie wątpliwości za zawartą pod warunkiem zawieszającym, że kupujący uzna przedmiot sprzedaży za dobry. W braku oznaczenia w umowie terminu próby lub zbadania rzeczy sprzedawca może wyznaczyć kupującemu odpowiedni termin. Zgodnie z art. 592 § 2 k.c. jeżeli kupujący rzecz odebrał i nie złożył oświadczenia przed upływem umówionego przez strony lub wyznaczonego przez sprzedawcę terminu, uważa się, że uznał przedmiot sprzedaży za dobry.

Uznając, że strony łączyła umowa sprzedaży na próbę z jednoczesnym zastrzeżeniem prawa własności rzeczy sprzedanej na rzecz sprzedającego Sąd Rejonowy stwierdził, że powódka wykonała również dodatkowe usługi związane z uruchomieniem sprzętu na stanowiskach kasowych. Uznał, że pozwana ze względu na sprzedaż na próbę

z jednoczesnym zastrzeżeniem własności rzeczy sprzedanej miała uprawnienie do zwrotu towaru powodowi po sprawdzeniu jego funkcjonowania.

Sąd Rejonowy podkreślił, że powódka w drukach zamówień i fakturach pro forma zawarła zastrzeżenie, że „sprzęt pozostaje własnością (...) do czasu całkowitego uregulowania płatności”. Powyższe umowne ustalenia stron o sprzedaży na próbę potwierdza też według Sądu pierwszej instancji dalszy tok wydarzeń, to jest oświadczenie pozwanej o odstąpieniu od umowy i postawienie sprzętu z drugiego stanowiska kasowego do dyspozycji powódki. Skoro pozwana zapłaciła za jedno stanowisko kasowe wraz ze sprzętem potrzebnym do jego obsługi, to z zachowania tego wynika, że była ona przekonana o przysługującym jej prawie zwrotu towaru po jego sprawdzeniu (art. 592 k.c.).

Opierając się na oświadczeniu pozwanej z 13 stycznia 2014r. o częściowym odstąpieniu od umowy (w zakresie, w jakim nie doszło do opłacenia towaru) oraz fakcie dokonania dopłaty przez pozwaną tytułem należności za jedno stanowisko kasowe Sąd Rejonowy uznał, że pozwana dokonała skutecznego wyboru towaru zakupionego w drodze umowy sprzedaży na próbę, zapłaciła za ten towar oraz przedstawiła pozostały towar do dyspozycji sprzedawcy, a zatem jest zwolniona ze zobowiązania do zapłaty powódce reszty ceny za dostarczony towar.

Konsekwencją powyższych ustaleń było oddalenie powództwa w zakresie żądania zapłaty kwoty 13.751,22 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 19 grudnia 2013 roku.

Umorzenie postępowania w zakresie żądania odsetek ustawowych od kwoty 6.404,91 zł Sąd uzasadnił ograniczeniem powództwa jedynie do kwoty 13.751,22 zł i cofnięciem pozwu w pozostałym zakresie, jak również wydaniem przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie postanowienia o umorzeniu postępowania z dnia 23 kwietnia 2014 roku nieobejmującego żądania odsetek ustawowych od tej kwoty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002r., nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Apelacją wniesioną 18 maja 2016 roku powódka zaskarżyła wyrok Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 24 marca 2016 roku w zakresie punktu II i III, zarzucając przedmiotowemu rozstrzygnięciu:

a) naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną ich wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w postaci:

- art. 589, art. 590 i art. 592 k.c. poprzez przyjęcie, że zgodną intencją stron postępowania w zakresie spornej dostawy było zawarcie umowy sprzedaży na próbę;

- art. 65 § 1 i 2 k.c. poprzez przyjęcie, iż zgodną intencją stron postępowania w zakresie spornej dostawy było zawarcie umowy sprzedaży na próbę;

b) naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, w postaci art. 233 §1 k.p.c. poprzez oparcie ustaleń faktycznych w szczególności w zakresie zgodnych intencji stron postępowania przy ustalaniu warunków spornej dostawy na zeznaniach świadka A. G. (2), jako zeznaniach rzekomo wiarygodnych i rzekomo spójnych z zeznaniami pozostałych świadków oraz przyjęcie, jakoby zgodną intencją stron postępowania w zakresie spornej dostawy było zawarcie umowy sprzedaży na próbę;

c) poczynienie nieprawidłowych ustaleń faktycznych w postaci:

- niesłusznego przyjęcia, jakoby zgodną intencją stron postępowania w zakresie spornej dostawy było zawarcie umowy sprzedaży na próbę;

- niesłusznego przyjęcia, jakoby zapisy w elektronicznych formularzach oferty, zamówieniach i fakturach pro forma o zastrzeżeniu prawa własności, skutkowały zawarciem przez strony postępowania umowy sprzedaży na próbę w odniesieniu do spornej dostawy.

Wskazując na powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę wyroku z dnia 24 marca 2016 roku w zaskarżonym zakresie, w odniesieniu do punktu II wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 13751,22 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 19 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty, a w odniesieniu do punktu III – poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki obowiązku zapłaty pełnej kwoty kosztów postępowania przed Sądem I instancji, w tym kosztów opłaconego przez powódkę wpisu od pozwu oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz o zwrot kosztów postępowania przed Sądem II instancji. Stwierdziła, że stan faktyczny sprawy został ustalony przez Sąd Rejonowy na podstawie dowodów przedstawionych przez obie strony, natomiast treść tych ustaleń wskazuje, że pozwana zmierzała do sprawdzenia działania kasy zakupionej od powódki i dopiero po tym podjęcia decyzji o pozostawieniu na obu stanowiskach albo zwrotu kasy z drugiego stanowiska. Jej zdaniem apelacja powódki zmierza do umniejszenia roli sądu w procesie rozpoznania sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Podstawowym zagadnieniem niniejszej sprawy była kwalifikacja prawna umowy zawartej przez strony. Sąd Rejonowy oddalił powództwo, mimo że nie podzielił twierdzeń pozwanej, że doszło do nabycia przez nią urządzeń obsługi kasy fiskalnej dotyczącej tylko jednego stanowiska sklepowego. Uznał, że pozwana zamówiła urządzenia do dwóch stanowisk, zakwalifikował jednak sprzedaż pozwanej jako umowę sprzedaży na próbę.

Tym samym zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w istocie nie odnosi się do samych ustaleń faktycznych, lecz do wyciągniętych w oparciu o dokonane ustalenia wniosków co do treści stosunku prawnego nawiązanego przez strony. Same ustalenia faktyczne na podstawie dowodów przeprowadzonych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, obejmują treść zamówień pozwanej, przedmioty dostaw dokonywanych przez powódkę, treść dokumentów wystawionych przez powódkę, opis świadczeń pozwanej w zakresie ceny sprzedaży. Ustalenia te - co do przebiegu zdarzeń dotyczących złożenia zamówień, dostawy towaru, świadczeń stron - nie budzą zastrzeżeń.

Omawiany zarzut koresponduje z przedstawionymi w apelacji zarzutami naruszenia prawa materialnego, w szczególności art. 65 § 1 i 2 k.c., poprzez błędne zastosowanie tych przepisów w sprawie ustalenia treści oświadczeń stron umowy sprzedaży, a przez to treści tej czynności prawnej i jej kwalifikacji. Zarzut ten jest trafny, podobnie jak zarzut naruszenia art. 589, 590 i 592 k.c. Naruszenie wymienionych przepisów doprowadziło do przyjęcia nieprawidłowej podstawy prawnej rozstrzygnięcia, poprzez dokonanie nietrafnej kwalifikacji prawnej umowy stron. Kwalifikacja ta jest przy tym niezgodna, co należy podkreślić, z twierdzeniami samej pozwanej.

Pozwana wcale nie powoływała się w niniejszej sprawie na zamówienie systemu i urządzeń kas fiskalnych na próbę, lecz na brak zamówienia tych przedmiotów do obsługi więcej niż jednego stanowiska. Pozwana twierdziła, że powódka powinna odebrać urządzenia, które dotyczą drugiego stanowiska, jako nieobjęte zamówieniem. Uznała, że zapłata za system i urządzenia kasy fiskalnej do obsługi jednego stanowiska odpowiada treści umowy sprzedaży zawartej przez strony.

Pozwana też wcale nie twierdziła, że zastrzeżenie zawarte w fakturze pro forma, że do czasu zapłaty towar jest własnością sprzedającego wskazuje na zawarcie umowy sprzedaży na próbę. W sprzeczności od nakazu zapłaty kwestionowała brak pisemnej formy umowy oraz to, że strony umówiły się na dostarczenie przez powódkę systemu i urządzeń do obsługi wyłącznie jednego stanowiska kasowego, jak również że wobec braku zapłaty należności nastąpiła blokada dostarczonych kas fiskalnych, co zmusiło ją do zakupu dodatkowej kasy fiskalnej. W żadnym zatem razie nie można ze stanowiska pozwanej wywodzić, że strony wyciągały z dokumentu faktury pro forma, czy z druków

zamówień, wniosek o zakupie przez pozwaną urządzeń kas fiskalnych na próbę. Również w toku postępowania przed Sądem I instancji pozwana nie wskazywała, że jej zamiarem był zakup na próbę. Twierdziła natomiast, że przedmiot umowy był inny niż ten, który został dostarczony przez powódkę (tj. obejmował jedno, a nie dwa stanowiska).

Niewątpliwie jest, w świetle treści korespondencji elektronicznej stron, że doszło pomiędzy nimi do uzgodnień polegających na tym, że pozwana odpowiedziała na ofertę powódki obejmującą wyposażenie 2 stanowisk sprzedaży, polecając jedynie pominięcie kilku pozycji kompletu wyposażenia. W konsekwencji dokonane przez pozwaną zamówienie odzwierciedlało stanowisko pozwanej co do rodzaju i ilości zamówionych urządzeń, a wystawioną przez powódkę fakturę pro forma, będącą specyfikacją elementów uzgodnionego już zamówienia wraz ze wskazaniem ich cen, pozwana zaakceptowała, o czym świadczy przyjęcie wymienionych w niej przedmiotów.

Pomimo dość obszernej korespondencji stron i kilkukrotnej zmiany zamówienia pozwanej, w okresie pomiędzy złożeniem oferty przez powódkę 22 listopada 2013 roku, a realizacją zamówienia (montażem stanowisk) w dniu 17 grudnia 2013 roku pozwana w żadnym miejscu nie wskazywała, że zamawia mniejszą ilość elementów składających się na wyposażenie sklepu w postaci kasy fiskalnej z oprzyrządowaniem stanowisk sklepowych niż dostarczone przez powódkę. Powyższe ustalił prawidłowo Sąd Rejonowy, co miało w niniejszej sprawie ten skutek, że ustalenia co do przedmiotu zamówienia odpowiadały twierdzeniom powódki, a nie twierdzeniom pozwanej.

Powyższe wynikało przede wszystkim z zeznania pracownika pozwanej D. B. (informatyka), który stwierdził, że sprzedaż była dokonana na dwa stanowiska. Dopiero później, już po przyjęciu przedmiotu sprzedaży, pozwana zrezygnowała z urządzeń na jedno ze stanowisk i dlatego ubiegała się o ich odebranie przez powódkę.

Reasumując, ani pozwana, ani też powódka, nie wskazywały na zamówienie i jego realizację w celu sprzedaży na próbę. Takich twierdzeń próżno poszukiwać w pozwie, sprzecznie, kolejnych pismach stron, czy nawet w zeznaniach A. G. (2) oraz przesłuchiwanej w charakterze strony pozwanej M. B..

Powyższe oznacza, że Sąd Rejonowy przyjął w istocie inną podstawę faktyczną do subsumpcji norm prawa materialnego, niż wskazywane przez którąkolwiek ze stron. Ponieważ wyrokiem oddalił powództwo, istotne jest przede wszystkim to, że wyszedł poza fakty podnoszone przez pozwaną. Wprawdzie treść art. 321 k.p.c. odnosi się do rozstrzygnięcia w aspekcie stanowiska powoda i wskazuje, że nie można orzekać ponad podstawę faktyczną wskazaną przez powoda, niemniej zakaz orzekania ponad żądanie dotyczy także zarzutów merytorycznych podnoszonych przez pozwanego. Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy nieprawidłowe było przedstawienie przez Sąd I instancji innych ustaleń niweczących żądanie powódki niż w sferze faktów wskazywanych przez pozwaną. Ustalenie przez Sąd Rejonowy, że strony uzgodniły sprzedaż urządzeń na dwa stanowiska, a więc zgodnie z twierdzeniami powódki, a sprzecznie z twierdzeniami pozwanej, która odmawiała zapłaty za urządzenia do drugiego stanowiska, jako według niej nie objętego zamówieniem, wykluczało równoczesne uznanie, że strony uzgodniły zawarcie umowy sprzedaży na próbę.

W sprawie powołanej przez Sąd Rejonowy faktury pro forma, jako dowodu na zawarcie sprzedaży na próbę, należy dodać, obok tego – co już wzmiankowano – że pozwana nie łączyła kwalifikacji umowy stron z tym dokumentem, również to, że zastrzeżenie zawarte w tej fakturze, na które powołał się Sąd Rejonowy, stanowiło formę zabezpieczenia powódki na wypadek nieuiszczenia przez pozwaną umówionej ceny, nie zaś wyraz zgodnej woli stron co do zawarcia umowy sprzedaży na próbę. Takiej zgodnej woli, ani wyrażnie, ani też w sposób dorozumiany, strony nie wyraziły.

Dopiero po odebraniu zamówienia i zainstalowaniu urządzeń w sklepie pozwanej, a ściślej dopiero po sytuacji ze stycznia 2014 roku, kiedy to wobec nieuregulowania płatności przez pozwaną nie zostały przez powódkę odnowione kody do kas fiskalnych, pozwana oświadczyła powódcie, że zamawiała tylko urządzenia na jedno stanowisko, jak również że pozostawia pozostałą część zamówienia do odbioru przez powódkę. To zachowanie pozwanej było próbą dokonania jednostronnej zmiany umowy sprzedaży, a przez to uzyskania możliwości oddania powódcie dostarczonych przez nią urządzeń.

Umowa stron została zawarta poprzez dokonanie uzgodnień w sprawie przedmiotu sprzedaży oraz ceny zakupu, a więc w sposób kwalifikujący sprzedaż zgodnie z art. 535 k.c. Niewłaściwe tym samym było zastosowanie w niniejszej sprawie przez Sąd I instancji przepisów dotyczących umowy sprzedaży na próbę, tj. art. 589 k.c., 590 k.c. i 592 k.c.

Konsekwencją powyższego było to, że pozwana nie mogła skutecznie żądać od powódki odebrania sprzedanego towaru i zwolnić się przez to z zobowiązania do zapłaty ceny. Umowa stron nie zawierała postanowień upoważniających pozwaną, jako kupującego, do odstąpienia od umowy w razie stwierdzenia, że przedmiot umowy nie jest już kupującemu przydatny. Postanowieniem takim nie jest zastrzeżenie sprzedawcy własności przedmiotu sprzedaży do chwili zapłaty ceny. Ma ono na celu wzmocnienie sytuacji prawnej sprzedawcy wobec kupującego w celu usunięcia zagrożeń, które mogłyby wynikać z niezapłacenia ceny w terminie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2015 roku, III CSK 206/14). To od sprzedającego zależy w takiej sytuacji, czy zażąda zapłaty ceny, czy też zwrotu przedmiotu sprzedaży.

Mając na uwadze powyższe należało, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienić zaskarżony wyrok w punktach II i III poprzez zasądzenie zgodnie z ostatecznie podtrzymanym żądaniem pozwu, przy orzeczeniu o odsetkach w ten sposób, że odsetki za okres od 19 grudnia 2013 roku do 31 grudnia 2015 roku należało zasądzić jako odsetki ustawowe, a od 1 stycznia 2016 roku jako odsetki ustawowe za opóźnienie. Zważywszy, że do umorzenia postępowania w zakresie części należności głównej i odsetek doszło na skutek zapłaty przez pozwaną w tej części już po wniesieniu pozwu, powódka musiała zostać uznana za stronę wygraną w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, przez co orzeczenie o kosztach uwzględnia przepisy art. 98 § 1 i art. 99 w zw. z art. 98 § 3 k.p.c. oraz to, że na koszty te złożyły się: opłata od pozwu, opłata od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika powódki ustalone na podstawie §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013r., poz. 490).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o te same przepisy, jednak z zastosowaniem stawki wynagrodzenia radcowskiego na podstawie § 2 pkt 5 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804).

(...)L. A. K.